

همزمان با پیشسازی اردوغان در نظرسنجی‌ها، مردم ترکیه پای صندوق رأی می‌روند؛

رقابت با نتیجه نسبتاً مشخص!

فرشاد گلزاری

پس از برگزاری انتخابات ریاست جمهوری ترکیه و عدم کسب حد نصاب آرا توسط دو نامزد اصلی این رویداد سیاسی، مردم ترکیه امروز (یکشنبه) برای دومین بار پای صندوق‌های رأی می‌روند تا تکلیف این رقابت حیاتی را یکسره کنند. بر این اساس رجب طیب اردوغان، رئیس جمهوری ترکیه امروز برای دومین بار با کمال قلیچداراوغلو، رهبر اپوزیسیون این کشور بر سر مقام ریاست جمهوری رقابت خواهد کرد و این در حالی است که نظرسنجی‌های پیش از انتخابات از پیش‌سازی اردوغان خبر می‌دهند. بر اساس نتیجه قطعی و رسمی دور اول انتخابات ترکیه که در روزنامه رسمی این کشور نیز منتشر شده است، از میان حدود ۶۰ میلیون و ۷۲۲ هزار نفر واجد شرایط رأی دادن که برای حضور در پای صندوق‌های رأی ثبت نام کرده بود، حدود ۵۳ میلیون و ۹۹۴ هزار نفر در انتخابات رأی دادند که باید این موضوع را یک رکورد جدید در تاریخ انتخابات ترکیه دانست.

یک هفته پیش و بر اساس اعلام شورای عالی انتخابات ترکیه رجب طیب اردوغان نامزد ائتلاف جمهوری و رئیس جمهور کنونی ۲۷ میلیون و ۱۳۳ هزار و ۸۴۹ رأی از مجموع آرا معادل ۴۹.۵۲ درصد از آرای معتبر را کسب کرد و نتوانست حد نصاب ۵۰ درصد به اضافه یک رأی را در دور نخست کسب کند. همچنین کمال قلیچداراوغلو نامزد ائتلاف ملت و نزدیک‌ترین رقیب اردوغان با کسب ۲۴ میلیون و ۵۹۵ هزار و ۱۷۸ رأی معادل ۴۴.۸۸ درصد آرای مردمی به همراه اردوغان به دور دوم راه یافت و حالا همه منتظر هستند تا ببینند قرار است چه اتفاقی رخ دهد. آنچه در گزارش اغلب رسانه‌های خارجی خودنمایی می‌کند این است که اردوغان در اکثر نظرسنجی‌ها با اختلافی تکریمی، از قلیچداراوغلو جلوتر است. نظرسنجی توسط مؤسسه «کندا» پیش‌بینی کرده

که ۵۳.۴ درصد از مردم ترکیه از اردوغان و ۴۶.۶ درصد از آنان از قلیچداراوغلو حمایت خواهند کرد. رئیس جمهوری ترکیه در نظرسنجی مؤسسه «ساروس» هم چهار درصد از رقبش جلوتر است. با این حال، با توجه به نتیجه غیرمنتظره دور اول انتخابات، اعتبار نظرسنجی‌ها در ترکیه خدشه‌دار شده است؛ بیشتر مؤسسات نظرسنجی نتوانستند در دور اول پیش‌بینی کنند که انتخابات به دور دوم کشیده خواهد شد و بسیاری از این نظرسنجی‌ها در آستانه دور اول انتخابات در ۱۴ مه (۲۴ دیهشت)

بسیاری از منتقدان اردوغان معتقدند یکی از عوامل مهم در دور دوم انتخابات این است که حمایت کردها را که در دور اول آن بهره برد، حفظ کند

اردوغان را پیروز انتخابات می‌دانستند که این اتفاق رخ نداد. با این حال، با توجه به اینکه عملکرد اردوغان در دور اول انتخابات ریاست جمهوری ترکیه حدود پنج درصد بهتر از رقیب اصلی‌اش بود، انتظار می‌رود که او برای یک دوره پنج‌ساله دیگر در مقام خود پابرجا بماند. این در حالیست که برخی از تحلیلگران خارجی معتقدند قلیچداراوغلو هنوز می‌تواند اردوغان را به زیر بکشد، اما راه دشواری در پیش دارد.

مهم‌ترین کاری که او باید برای پیروزی در انتخابات انجام دهد، این است که رأی دهندگانی را که هنوز گزینه مورد نظر خود را انتخاب نکرده‌اند، با خود همراه کند. نظرسنجی المانیتر - پرمیس نشان داد که حدود ۱۵ درصد از مردم ترکیه هنوز تصمیمشان را نگرفته‌اند و دیگر نظرسنجی‌ها حدود هشت درصد آرا را به این افراد اختصاص دادند. اما در این میان چندین مؤلفه دیگر برای تحلیل هر دو نامزد وجود دارد که نباید از دایره تحلیل کنار گذاشته شوند.

حمایت «اوغان» و آرای کردها
حدود یک هفته پیش بود که سینیان اوغان، نامزد دور نخست انتخابات ریاست جمهوری ترکیه که صرفاً ۵.۱۷ درصد آراء را به خود اختصاص داده بود، در یک کنفرانس خبری رسمی اعلام کرد که از اردوغان، در دور دوم انتخابات ترکیه حمایت می‌کند. او در بخشی از سخنانش به این موضوع اشاره کرد که ائتلاف اپوزیسیون نتوانست ائتلاف حاکم را در دور نخست شکست دهد و نتوانست ما را نسبت به طرح‌هایش برای آینده قانع کند. این سخنان اوغان که پس از دیدار وی با اردوغان در استانبول صورت گرفت، موجب شد تا تحلیلگران او را در دور دوم انتخابات ریاست جمهوری ترکیه تاثیر گذار بدانند. آنها اعلام کردند که اوغان، چهره دانشگاهی سابق که توسط یک حزب ضد مهاجر حمایت می‌شد، اکنون از رقابت خارج شده ولی حالا کلید پیروزی در دور دوم را در دست دارد؛ در برخی دیگر از ناظران سیاسی در داخل ترکیه هم معتقدند

گرچه سینیان اوغان شخصاً در دور دوم انتخابات شرکت نمی‌کند، اما در تعیین رهبر بعدی ترکیه نقشی سرنوشت‌ساز ایفا می‌کند. بر همین اساس اکثر چهره‌های سیاسی نزدیک به حزب عدالت و توسعه و همچنین کارشناسان سیاسی - اجتماعی نزدیک به این حزب که در رسانه‌های دولتی و خصوصی ترکیه فعالیت می‌کنند معتقدند که اردوغان با توجه به پیش‌سازری در نظرسنجی‌ها و همچنین ائتلافی که با اوغان صورت داده به احتمال زیاد پیروز این رقابت خواهد شد.

مدل حملاتی که به صورتی حزبی علیه قلیچداراوغلو طی یک هفته گذشته و از جانب حزب عدالت و توسعه انجام شده، به خوبی نشان می‌دهد که اردوغان ادبیات استفاده ۲۰۱۶ را مجدداً در دستور کار خود قرار داده است!

خواهد بود ولی در مقابل قلیچداراوغلو هم کارت بسازی خود را در دست دارد. بسیاری از منتقدان اردوغان معتقدند که یکی دیگر از عوامل مهم برای پیروزی قلیچداراوغلو این است که حمایت کردها را که در دور اول از آن بهره برد، حفظ کند. این رهبر اپوزیسیون در دور اول انتخابات ریاست جمهوری ترکیه حدود ۸۰ درصد از آرای مناطق کردنشین جنوب شرقی این کشور را به خود اختصاص داد، اما ائتلاف قلیچداراوغلو با یک سیاستمدار راست افراطی در هفته گذشته این احتمال را مطرح کرد که کردها در این دور از انتخابات از او روی بگردانند.

با این حال، حزب دموکراتیک خلق‌ها پنجشنبه گذشته اعلام کرد که همچنان از قلیچداراوغلو حمایت خواهد کرد و هوادارانش را به شرکت در انتخابات و حمایت از قلیچداراوغلو دعوت کرده است. در همین راستا صلاح‌الدین دمیرتاش، رهبر برجسته کرد که در حصر به سر می‌برد روز جمعه با ارسال پیامی در توئیتر، از کردها خواست به قلیچداراوغلو رأی بدهند و لسی باید متوجه بود که اردوغان در این خصوص از «مشیت آهنین» استفاده کرده است. اردوغان در مصاحبه تفصیلی با کانال ده که از شبکه‌های سنتی و قدیمی تلویزیون ترکیه به حساب می‌آید اعلام کرد که «به یاری خدا اگر در ۲۸ مه برنده شوم، ۸۵ میلیون نفر پیروز خواهند شد، اما اگر قلیچداراوغلو پیروز شود، سازمان‌های تروریستی، دلان‌لندن و شرکت‌های آمریکایی پیروز خواهند شد. ما نباید با هدف تضمین اتحاد و همبستگی خود به آنها فرصت بدهیم.»

همچنین سلیمان سولیلو، وزیر کشور ترکیه طی مصاحبه‌ای با روزنامه هابرتورک همانند اردوغان به قلیچداراوغلو حمله کرد و او را «سخنگوی آمریکا» خواند. این مدل از حملاتی که به صورت حزبی علیه قلیچداراوغلو انجام شد، به خوبی نشان می‌دهد که اردوغان ادبیات استفاده شده علیه کودتای ۱۵ جولای ۲۰۱۶ را مجدداً در دستور کار خود قرار داده است!

جهان نما

روسیه خطاب به چین: موانع جدی بر سر صلح در اوکراین است

وزیر خارجه روسیه در جریان دیدار با فرستاده ویژه چین برای برقراری آتش بس بین اوکراین و روسیه از موضع متوازن یکن و تمایل این کشور برای ایفای نقشی مثبت قدردانی کرد. به گزارش رویترز، سرگئی لاوروف، وزیر خارجه روسیه روز جمعه در دیدار بالی هوی، نماینده چین در مسکو، با ستایش نقش «مثبت» پکن، گفت که «موانع جدی» بر سر راه حل صلح امیز در اوکراین وجود دارد. وزارت خارجه روسیه در بیانیه‌ای اعلام کرد: وزیر خارجه روسیه (در این دیدار) بر تعهد مسکو به نفع راه حل سیاسی - دیپلماتیک برای جنگ اوکراین تأکید کرد و به وجود موانع جدی در برابر از سرگیری مذاکرات صلح که عاملان اوکراین و حامیان غربی آن هستند، اشاره کرد. در این بیانیه آمده است: «سرگئی لاوروف از چین به خاطر موضع متعادلش در قبال بحران اوکراین و تمایل پکن برای ایفای نقش مثبت در حل و فصل آن قدردانی کرد. نماینده چین، لی هوی، که پیش از این به عنوان سفیر پکن در مسکو خدمت می‌کرد، یک هفته پیش به اروپا سفر کرد. برلین در جریان سفر لی به آلمان از نماینده چین خواست تا روسیه را تحت فشار قرار دهد تا نیروهایش را از اوکراین خارج کند. دولت پکن یک طرح ۱۲ بندی برای صلح در اوکراین ارائه کرده که شامل اعلام یک آتش بس است؛

اما در باره اینکه روسیه باید نیروهایش را از مناطق تحت کنترل خود در اوکراین خارج کند، اشاره‌ای نکرده است. این پیشنهاد از سوی کشورهای غربی به شدت مورد انتقاد قرار گرفته و ناتو می‌گوید پکن صلاحیت کامل را برای ایفای نقش میانجی‌گر در نبرد اوکراین ندارد؛ شی جینپینگ، رئیس جمهوری چین در مارس ۲۰۲۳ به مسکو رفته بود. دولت واشنگتن ضمن پیش‌بینی نقشی برای پکن در سازش مورد مذاکره نهایی بین مسکو و کی‌یف نسبت به تمایلات چین به عنوان یک صلح‌ساز به دلیل روابطش با مسکو تردید دارد. کاخ سفید در مارس ۲۰۲۳ تلاش کرد تا درخواست مورد انتظار پکن برای آتش بس را از مسیرش منحرف کند و یکی از سخنگوهای دولت آمریکا گفت که چنین اقدامی به عنوان تأیید موثر فتح روسیه عمل خواهد کرد.

تهدید سودان به خروج از اتحادیه آفریقا

شورای صلح و امنیت اتحادیه آفریقا در بیانیه‌ای تأکید کرد که بحران سودان راه‌حل نظامی ندارد و گذارش نشهر، یک دیپلمات سودانی به شبکه خبری الجزیره گفت: ما به اتحادیه آفریقا اعلام کردیم که اگر اقداماتی بدون رایزنی با ما انجام شود، از عضویت اتحادیه آفریقا خارج می‌شویم. این منبع افزود: طرح برگزاری کنفرانس سران کشورهای ایگاد (هیئت بین دولتی توسعه شرق آفریقا) در ۱۲ مه اناکام گذاشتیم چرا که موضوع بدون رایزنی با ما تنظیم شده بود. طبق قانون شورای صلح و امنیت آفریقا که به کشور درگیر اجازه شرکت در نشست را نمی‌دهد، سودان در این نشست هرگز حضور ندارد. شورای صلح و امنیت اتحادیه آفریقا در بیانیه‌ای که آن راشکه خبری الجزیره منتشر کرد، تأکید کرد که بحران سودان راه‌حل نظامی ندارد و درگیری باید فوراً بدون پیش‌شرط متوقف شود. شورای صلح و امنیت اتحادیه آفریقا در ادامه بیانیه خود دلیل درگیری در سودان را اختلاف نظر در باره توافق چارچوب امضا شده در دسامبر گذشته دانست و فاش کرد، تعداد آوارگان به دلیل درگیری در سودان تا ۹ مه به بیش از ۷۰۰ هزار تن رسید. موسی فکی، رئیس کمیساری عالی اتحادیه آفریقا در این نشست گزارشی از رویکرد اتحادیه آفریقا برای حل بحران سودان به سران حاضر ارائه کرد. این رویکرد شامل آتش بس و حمایت از غیرنظامیان و ارسال کمک‌های بشردوستانه و از سرگیری گفت‌وگویی فراگیر شامل تمامی سودانی‌هاست. فکی گفت: شورای صلح و امنیت می‌خواهد غیرنظامیان در مذاکرات آتش بس سودان مشارکت داشته باشند.

خبر

انتقاد اروپا از توافق استقرار کلاهک اتمی روسیه در خاک بلاروس

در تفاهم‌نامه بوداپست به آن وعده داده که بر اساس آن بلاروس باید تمامی تسلیحات اتمی خود را نابود کند. رئیس سیاست خارجی اتحادیه اروپا همچنین به بیانیه روسای پنج کشور دارای سلاح اتمی مورخ سوم ژانویه ۲۰۲۲ نیز اشاره کرد که بر اساس آن، یک جنگ اتمی هرگز به موفقیت نمی‌رسد و هرگز نباید برایش جنگید. وی تأکید کرد: ما از روسیه می‌خواهیم تا از این تعهدات تبعیت کند. بوریل با همدست خواندن بلاروس در جنگ غیرقانونی و بی دلیل روسیه علیه اوکراین افزود: ما از مقام‌های مینسک می‌خواهیم تا بلافاصله از حمایت روسیه علیه اوکراین دست بردارد و در تصمیمی که تنها بر تنش منطقه و تضعیف حق حاکمیت بلاروس می‌افزاید، تجدیدنظر کند. وی همچنین هشدار داد که هرگونه دامن زدن بیشتر به تنش اوضاع با اوکنش جدی و قاطعانه روبرو می‌شود.

عملیات مشترک نیروهای پیشمرگ و ارتش عراق علیه داعش

در بیانیه‌ای اعلام کرد، مجاهد عمار عاتی عبدعسل الکعبی از نیروهای تیپ ۴۷ در پی انفجار بمبی در منطقه جرف النصر به شهادت رسید. نیروهای پیشمرگ و نیروهای ارتش عراق عملیات مشترکی را برای از بین بردن عناصر داعش در منطقه گر میان از مناطق دچار خلأ امنیتی آغاز کردند. میدل‌ایست نیوز گزارش داد: تیپ‌های مشترکی از نیروهای پیشمرگ با همکاری ارتش عراق عملیات گسترده‌ای علیه عناصر تروریستی داعش در مناطق دچار خلأ امنیتی در منطقه گرمیان آغاز کردند. نیروهای مشترک پیشمرگ و ارتش عراق در منطقه قوری‌چای، بلکه‌انه به سمت ارتفاعات غروسایر محور هاجرکت کردند. داعش همچنان از مناطق دارای خلأ امنیتی برای تحرکات خود استفاده می‌کند.

خبر

طالبان: حکومت کنونی افغانستان، حکومتی فراگیر است!

حامی طالبان در کابل صحبت می‌کرد، گفت: در طالبان مساله پشتون، تاجیک، ازبک، ترکمن، پشه‌ای و غیره اصلاً مطرح نیست. عبدالکبیر افزود: ببینید اگر در نظام قبلی «عبدالرشید دوستم» بود، در نظام فعلی ما جای دوستم را «عبدالسلام حنفی» گرفته است. اگر کسی از فراگیر بودن حکومت حرف می‌زند، اگر بحث بر سر این است که از هر قوم اینجانبانمانده‌ای حضور داشته باشد، به جای دوستم، عبدالسلام حنفی اینجا هست، دوستم با عبدالسلام حنفی نمی‌تواند برابری کند. وی افزود: وقتی «صلاح‌الدین ربانی» در حکومت گذشته از بدخشان بود، آن حکومت فراگیر بود، ولی حالا که ما «فصیح‌الدین فطرت» هست، حکومت فراگیر نیست. صلاح‌الدین ربانی، مقام‌بالاتری داشت یا فصیح‌الدین؟ یا احمد مسعود یا کسی دیگر در حکومت گذشته از پنجشیر بود، آن حکومت فراگیر بود ولی نورالدین عزیززی از پنجشیر وزیر تجارت ما است و این حکومت فراگیر نیست؟

پاکستان ۳۳ معترض را در دادگاه نظامی محاکمه می‌کند

تحویل از تنش داده‌اند تا در دادگاهی نظامی محاکمه شوند. به گزارش خبرگزاری آنا تولی، رانا ثناءالله، وزیر کشور پاکستان در گفتگو با خبرنگاران در شهر اسلام‌آباد، پایتخت این کشور اظهار کرد، تاکنون ۴۹۹ مورد گزارش اطلاع‌رسانی اولیه در سراسر کشور ثبت شده و هزاران نفر نیز دستگیر شده‌اند. ثناءالله در مصاحبه با خبرنگاران که از سوی تلویزیون دولتی پاکستان پخش شد، بیان داشت: تاکنون ۴۹۹ مورد گزارش اطلاع‌رسانی اولیه در سراسر کشور ثبت شده که تنها ۸۸ مورد از آنها تحت پوشش قانون مبارزه با تروریسم بودند. او اضافه کرد، ۳۹۴۶ نفر بر طبق قانون مبارزه با تروریسم دستگیر شدند و ۵۵۳۶ نفر دیگر هم در ارتباط با قوانین دیگر دستگیر شده‌اند.